

Relato de un náufrago

de Gabriel García Márquez

Divendres 23 de juliol

19:00 h

OBRA LITERÀRIA

Les obres de Garcia Márquez han aconseguit una gran èxit a causa d'una personal barreja de fantasia i realitat, essent un dels principals exponents del "Realisme Màgic". Aquesta fórmula narrativa entronca amb la tradició literària llatinoamericana, iniciada amb les cròniques dels conquistadors, plagades també de llegendes i elements sobrenaturals originats pel profund xoc entre el món conegut i la cultura dels espanyols que emigraven i l'exhuberant i estranya presència del continent llatinoamericà. El 1954 va publicar la seva primera novel·la, *La hojarasca*, en la qual ja apuntava els trets més característics de la seva obra de ficció, plena d'una desbordant fantasia. La seva narrativa va entroncar amb la tradició literària hispanoamericana, al mateix temps que trobava en alguns creadors nord-americans, sobretot en William Faulkner, noves fórmules expressives. Reafirmà la seva condició d'excel·lent escriptor amb les seves obres posteriors *Relato de un náufrago* (1955) i *El coronel no tiene quien le escriba* (1961). El 1965 fou guardonat amb el Premi Nacional de Literatura de Colòmbia. L'any 1967 publicà a l'Argentina *Cien años de soledad*, una de les novel·les més importants de la literatura universal del segle XX. Després d'una temporada a París el 1969 s'instal·la a Barcelona, on es relaciona amb intel·lectuals com Carlos Barral i Mario Vargas Llosa. La seva estada a la capital catalana va ser decisiva per la concreció del que es va conèixer com "boom" de la literatura hispanoamericana, del qual en fou un dels seus majors representants. L'any 1972 fou guardonat amb el Premi Rómulo Gallegos, en la seva segona edició, per la seva obra *Cien años de soledad*. 1982 va rebre el Premi Nobel de Literatura per les seves novel·les i històries curtes, en les quals la fantasia i la realitat es combinen i creen un món ric i imaginatiu, reflectint la vida d'un continent i els seus conflictes.

OBRA PUBLICADA

- 1955 *La hojarasca*
- 1961 *El coronel no tiene quien le escriba*
- 1962 *Los funerales de la Mamá Grande*
- 1962 *La mala hora*
- 1967 *Cien años de soledad*
- 1970 *Relato de un náufrago*
- 1972 *La increíble y triste historia de la cándida Eréndira y de su abuela desalmada*
- 1973 *Cuando era feliz e indocumentado*
- 1974 *Chile, el golpe y los gringos*
- 1974 *Ojos de perro azul (inclou els primers contes)*
- 1975 *El otoño del patriarca*
- 1976 *Todos los cuentos (1947-1972)*
- 1981 *Crónica de una muerte anunciada*
- 1982 *Viva Sandino*
- 1982 *El olor de la guayaba*
- 1982 *El secuestro*
- 1983 *El asalto: el operativo con el que el FSLN se lanzó al mundo*
- 1994 *Diatriba de amor contra un hombre sentado*
- 1985 *El amor en los tiempos del cólera*
- 1986 *Las Aventuras de Miguel Littín Clandestino en Chile*
- 1989 *El general en su laberinto*
- 1992 *Doce cuentos peregrinos*
- 1994 *Del amor y otros demonios*
- 1996 *Noticia de un secuestro*
- *Obra periodística 1: Textos costeños (1948-1952)*
- *Obra periodística 2: Entre cachacos (1954-1955)*
- *Obra periodística 3: De Europa y América (1955-1960)*
- *Obra periodística 4: Por la libre (1974-1995)*
- *Obra periodística 5: Notas de prensa (1980-1984)*
- 2002 *Vivir para contarla*
- 2004 *Memoria de mis putas tristes*

B I O G R A F I A

Gabriel José García Márquez va néixer el 6 de març de 1927 a la ciutat de Aracataca, població situada al departament de Magdalena. Fill de Gabriel Eligio García i de Luisa Santiago Márquez Iguarán, va ser criat pels seus avis materns.

El gener de 1929, els seus pares es van mudar a Barranquilla i ell va ser cridat pels seus avis materns, el coronel Nicolás Márquez i Tranquilina Iguarán, a Aracataca. El 1936 quan tenia vuit anys, el seu avi va morir, i es va traslladar a Barranquilla on el seu pare era farmacèutic.

Atès que els pares de García Márquez van ser més o menys aliens a ell durant els primers anys de la seva vida, va rebre una forta influència dels seus avis. El seu avi, a qui anomenava "Papalelo", va ser un dels liberals de la Guerra dels Mil Dies. El coronel era considerat un heroi pels liberals de Colòmbia i era molt respectat. Ell va ser molt conegut per la seva negativa a romandre en silenci sobre la massacre de les bananeres en què van morir centenars de persones a mans de les Forces Armades de Colòmbia fet que plasmaria García Márquez en la seva obra. El coronel, a qui García Márquez ha descrit com el seu "cordó umbilical amb la història i la realitat", va ser també un excel·lent narrador. Li va ensenyar lliçons a García Márquez com, per exemple, llegir el diccionari. El portava al circ cada any, etc...

L'àvia de García Márquez, Tranquilina Iguarán també va tenir un paper influent en la seva educació. Es va inspirar en ella per la forma en què "tractava les coses extraordinàries com una cosa perfectament natural". Segons García Márquez, ella va ser l'origen de la màgica, supersticiosa i sobrenatural visió de la realitat.

EDUCACIÓ: L'any 1936 va morir el seu avi, motiu pel qual es va desplaçar a Sucre amb els seus pares. Pocs mesos després es va traslladar a la ciutat de Barranquilla per estudiar. Va cursar els primers Graus de secundària al col·legi Jesuïta San José, allà va publicar els seus primers poemes a la revista escolar *Juventud*. En una visita als seus pares a Sucre, es va trobar amb Mercedes Barch en un ball d'estudiants, i va saber de seguida que tenia la intenció de casar-se amb ella quan acabés amb els seus estudis.

L'any 1943 se li va concedir una beca per assistir al Liceo nacional de Varones de Zipquirà, una ciutat propera al nord de Bogotà. Durant aquest període va llegir una gran varietat de clàssics europeus, espanyols i de literatura colombiana.

Després de la seva graduació l'any 1947, García Márquez va anar a Bogotà amb la intenció d'estudiar dret a la Universitat Nacional de Colòmbia. Poc després, va publicar el seu primer conte: *La tercera resignació*. Que va aparèixer el 13 de setembre de 1947 al diari *El espectador*.

García Márquez mai va acabar els estudis en dret però la Universitat de Columbia de Nova York li va atorgar un doctorat honorari de lletres l'any 1971.

PERIODISME: Va començar a treballar com a periodista del diari El Universal. A finals de 1949 es traslladà a Barranquilla per treballar escrivint una columna per al diari local El Heraldo de Barranquilla. Durant aquest temps es va convertir en un membre actiu del grup informal d'escriptors i periodistes coneguts com el El grup de Barranquilla, una associació que va ser una gran motivació i inspiració per a la seva carrera literària. Alguns dels membres d'aquest grup eren: Ramon Vinyes, German Vargas, Alfonso Fuenmayor, Álvaro Cepeda, entre d'altres. En aquest moment García Márquez va llegir les obres d'escriptors com Virginia Woolf i William Faulkner. L'any 1954 va retornar a Bogotà per esdevenir reporter i crític de cinema al diari El Espectador. El 1958, després d'una estada a Europa, s'instal·là a Veneçuela.

Entre 1959 i 1961 després del triomf de la revolució cubana va anar a l'Havana i va co-fundar i treballar en l'agència cubana de notícies "La Prensa latina", on va fer amistat amb Ernesto Guevara. Seguidament es va establir a Nova York, ciutat que va haver d'abandonar al sentir-se observat per la CIA arran dels seus escrits. Entre els anys 60 i 70 es va exiliar a Mèxic i Espanya.

FAMA: després d'escriure Cent Anys de solitud, García Márquez va tornar a Europa. Aquesta vegada s'instal·là a Barcelona, on viuria durant 7 anys establint relació amb nombrosos intel·lectuals. El reconeixement internacional que va obtenir amb la publicació de la novel·la va portar la seva capacitat per actuar com a mediador en les negociacions entre el govern Colòmbia i la guerrilla.

La popularitat de la seva escriptura també el va conduir a l'amistat amb poderosos líders com ara Fidel Castro. A causa de la seva fama i dels seus punts de vista sobre l'imperialisme dels Estats Units, va ser etiquetat com a subversiu i durant molts anys se li va negar el visat nord-americà per les autoritats d'immigració. No obstant això, després que Bill Clinton va ser elegit president dels Estats Units, aquest finalment va aixecar la prohibició de viatjar al seu país i va afirmar que *Cent anys de solitud* és la seva novel·la preferida. Fins hi tot hi ha un carrer a Los Angeles que porta el seu nom.

MALALTIA: l'any 1999 li va ser diagnosticat un càncer limfàtic. Això va portar-lo a escriure les seves memòries: "He reduït les relacions amb els meus amics sota mínims, desconecto el telèfon, cancel·lo viatges i tot tipus de plans presents i futurs... i escriuré tots els dies sense interrupció" va dir a El Tiempo, un diari Colombià.